

ACADEMIA DE ȘTIINȚE

A MOLDOVEI

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
AGRICOLE**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD – 2001, Chișinău,
Republica Moldova

Tel/fax.: (373 22) 232874, 210502
E-mail: ssagricola@rambler.ru

ACADEMY OF SCIENCES

OF MOLDOVA

**SECTION OF AGRICULTURE
SCIENCES**

1 Stefan cel Mare Ave.
MD – 2001, Chisinau,
Republic of Moldova

Tel/fax.: (373 22) 232874, 210502
E-mail: ssagricola@rambler.ru

HOTĂRÎREA

Adunării Generale a Secției Științe Agricole a AŞM

27 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Nr. 62

**Cu privire la rezultatele activității științifice,
inovaționale, manageriale și financiare a
Institutului de Cercetări pentru Culturile de
Câmp „Selecția” în anul 2015**

Adunarea Generală a Secției Științe Agricole, examinând *Raportul de activitate științifică, inovațională, managerială și finanțieră a Institutului de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selecția” în anul 2015*, prezentat de V. Vozian, dr. în agr., director al Institutului și *Concluzia comisiei* creată conform Hotărârii Biroului Secției Științe Agricole a AŞM nr.53 din 19 noiembrie 2015 în componență: **Andrei Palii** – membru corespondent al AŞM (președinte); **Boris Gaina** – academician coordonator al Secției Științe Agricole a AŞM; **Ion Sula** – ministru al MAIA; **Gheorghe Tudorache** – secretar științific al Secției, doctor în științe; **Rodica Reșitca** – șef al Direcției Știință, formarea profesională și extensiune rurală a MAIA; **Ion Boaghii** – președinte al Comisiei Metodice, doctor în științe și **Ludmila Stadnic** – contabil șef al IP ICCC „Selecția” constată că IP ICCC „Selecția” în anul 2015 a efectuat cercetări în cadrul proiectelor instituționale: aplicativ **15.817.05.24A** „*Crearea soiurilor și hibrizilor înalt productivi de culturi de câmp, adaptați la condițiile stresante de mediu, producerea de semințe primare și perfecționarea tehnologiilor de soi ale plantelor de câmp*” cu finanțarea din bugetul de stat în volum de 5368,9 mii lei și fundamental **15.817.05.12F** „*Managementul durabil a ecosistemelor agricole cu culturi de câmp pe cernoziomul tipic din RM*” cu finanțare de la bugetul de stat în volum de 1301,6 mii lei, precum și în cadrul proiectului internațional bilateral moldo-german „*Monitorizarea și adaptarea la variația schimbărilor umidității solului în condițiile încălzirii globale*” cu finanțare în volum de 100 mii lei. Au fost obținute surse extrabugetare totale în volum de 5860,1 mii lei.

Potențialul încadrat în efectuarea cercetărilor constituie **180** persoane, dintre care cercetători științifici – **43**, doctori habilitați – **2**, doctori în științe – **12**. Numărul tinerilor cercetători pînă la 35 ani – **9** persoane, doctoranzi – **1** persoană.

Cercetările științifice planificate pentru anul 2015 au fost îndeplinite în volumul preconizat, în termenii stabiliți.

A fost studiat, menținut și multiplicat genofondul de soiuri, linii și hibrizi ale culturilor de câmp care servește ca bază la crearea materialului inițial de ameliorare.

Au fost produse 361 tone semințe de categorii superioare și multiplicate formele parentale ale hibrizilor, inclusi în Catalogul Soiurilor de Plante al Republicii Moldova, inclusiv 311 t ale culturilor cerealiere, 41 t ale culturilor leguminoase și furajere, care vor asigura producerea semințelor pentru sectorul agrar al republicii.

Au fost înaintate la Agenția de Stat pentru proprietatea intelectuală 7 cereri de brevet, au fost obținute 4 brevete, în sectorul agricol au fost implementate 2 brevete. La expoziția „InfoInvent”, care a avut loc în luna noiembrie 2015 hibridul de floarea-soarelui Valeria inclus în Catalogul Soiurilor de Plante al Republicii Moldova pentru anul 2014 a fost menționat cu medalia de aur, soiul de fasole Marița cu medalia de bronz, soiul de soia Veronia cu medalia de argint, soiurile de grâu comun Creator și Vestitor cu medalia de argint.

Programul de cercetare în 2015 s-a finalizat cu transmiterea în Comisia de Stat a unui soi de grâu de toamnă Amor.

Au fost testate și incluse în Catalogul Soiurilor de Plante al Republicii Moldova un soi de mazăre MZ-13-12, un soi de soia – Moldovița și recunoscut ca perspectiv pentru anul 2016 soiul de grâu de toamnă – Rod.

Au fost efectuate 47 testări a 39 produse fitosanitare și fertilanți și recomandate cele mai efective pentru includerea lor în Registrul de Stat al produselor de uz fitosanitar și al fertilanților permise pentru utilizare în Republica Moldova.

Rezultatul efectuării cercetărilor științifice în experiențele de câmp de lungă durată s-au finalizat cu determinarea rolului diferitor premergători în obținerea producției grâului de toamnă. Reducerea nivelului de producție la amplasarea grâului de toamnă după premergători tîrzii, în special în cultura permanentă, este cu mult mai mare decât sporul de producție de la fertilizare, îndeosebi pe fond nefertilizat. Efectul asolamentului pentru sfecla de zahăr este colosal, indiferent de veriga asolamentului, depășind de cîteva ori efectul fertilizării. Efectul asolamentului la floarea soarelui este considerabil mai mare pe ambele fonduri de fertilizare comparativ cu efectul fertilizării. Ponderea fertilității solului în formarea producției de grâu de toamnă variază între 73,7% și 96,4%.

Cercetările în experiența de lungă durată pe irigare au demonstrat eficiență înaltă a aplicării în comun a îngrășămintelor și irigării la sfecla de zahăr comparativ cu grâul de toamnă.

În condițiile anului 2015 toate culturile au reacționat pozitiv și semnificativ au sporit nivelul de producție față de martorul nefertilizat. Folosirea suplimentară a îngrășămintelor minerale pe fondul aplicării a 15 t/ha gunoi de grajd nu este justificată din punct de vedere agronomic și economic.

Excluderea ierburiilor perene din asolament și aplicarea afișării solului în asolament necesită majorarea inputurilor industriale în formă de îngrășăminte minerale.

Rezultatele cercetărilor științifice au fost expuse în 59 publicații, inclusiv 7 în culegeri și reviste din străinătate, 46 articole în culegeri și reviste naționale și 4 publicații electronice.

În luna iunie a fost organizată Conferința științifico-practică „Rezultatele cercetărilor la cultura plantelor de câmp în Republica Moldova”.

Adunarea Generală a Secției Științe Agricole a AŞM

H O T Ă R Ă Ş T E:

1. A considera îndepliniți integral indicatorii de bază ai activității Institutului de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selecția” în anul 2015.
2. A aproba Raportul privind activitatea științifică, inovațională, managerială și finanțieră a Institutului de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selecția” în anul 2015.

**Academician coordonator al
Secției de Științe Agricole
al AŞM, academician**

Boris GAINA

**Secretar științific al Secției de
Științe Agricole, doctor**

Gheorghe TUDORACHE